Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp
Programmabegroting 2020-2023

Beslispunt(en)
Vaststellen programmabegroting 2020-2023

Toelichting

Aanleiding / motivering
Ter voldoening aan de artikelen 190 en 191 van de Gemeentewet, bieden wij u hierbij de begrotingsstukken voor het jaar 2020 en de meerjarenraming 2021– 2023 aan. Aan de inhoud en opzet van de begroting worden door de wetgever eisen gesteld. Dit is geregeld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Uitgangspunt van het BBV is in de eerste plaats dat de begroting voldoet aan de informatiebehoefte van de raad. De waarborging van de informatiebehoefte van de raad staat voorop, omdat het budgetrecht één van de belangrijkste rechten van de raad is.

We hebben een meerjarig sluitende begroting kunnen realiseren, zonder een extra verhoging van de OZB (stijging is 1,5%). Dit ondanks dat we in 2019 geconfronteerd zijn met structurele forse kostenstijgingen binnen het Sociaal Domein, de Verbonden Partijen en stijgende personeelslasten door een CAO-wijziging. Naast deze kostenstijgingen hebben gemeenten ook altijd te maken met de grilligheid van de diverse circulaires. Nu is er in 2022 en 2023 (zie financiële paragraaf) een ruim saldo van respectievelijk € 727.845 en € 942.503 echter hierin zitten nog onzekerheden die naar de toekomst toe meer zeker worden. In de toekomstige P&C documenten (Burap's en Begrotingen) wordt dit saldo meer en meer bijgesteld.

Deze structurele kostenstijgingen in 2019 leiden in de kadernota tot een negatief saldo ad. € 1.258.000 in 2020 na bestuursrapportage I-2019 en inclusief de verwerking van de meicirculaire. Zie de bijlage bij dit raadsvoorstel "Toelichting mutaties saldo"

Onze financiële bijdragen aan de Verbonden Partijen nemen alleen maar toe. Enerzijds door taakuitbreiding en anderzijds door toenemende kosten bij deze partijen. Om grip te blijven houden op de verbonden partijen en daadwerkelijk de gewenste kostenreductie te kunnen bewerkstelligen vormt voor de komende jaren een uitdaging waarbij het samen optrekken in deze met andere gemeenten van essentieel belang is. Indien momenteel een der Verbonden Partijen wederom met tegenvallers te maken krijgt worden deze direct aan de Gemeente Eijsden-Margraten doorbelast.

De afgelopen jaren hebben laten zien dat de kosten binnen de Jeugdzorg flink gestegen zijn en ook de kosten van de WMO laten een stijging zien. Ondanks de gedefinieerde focus voor 2020 t.a.v. het Sociaal Domein valt een kostenstijging niet uit te sluiten.

Op basis van de meest recente cijfers lopen wij hierin nog een extra maximaal risico ad. € 1.000.000. Dit wordt met name veroorzaakt door openeinde regeling arrangementen die buiten de gemeente Eijsden-Margraten om gaan, het feit dat zorginstellingen (te) laat afrekenen en de wetswijziging abonnementstarief betreffende eigen bijdragen van cliënten in de WMO. Derhalve is hiervoor bij de Jeugdhulp en WMO een bedrag ad. € 240.000 extra bijgeraamd. In de bijlage bij dit raadsvoorstel "Toelichting mutaties saldo" is dit verder toegelicht.
Middels de inzet van een businesscontroller op de 3 D's wordt gewerkt aan meer beheersing op de (financiële) risico's bij de 3D's en gestuurd op lagere uitvoeringskosten.

Bij de kadernota zijn wij reeds gestart om bezuinigingen door te voeren. Per afdeling is bekeken wat er mogelijk is. Deze bezuinigingen zijn middels een raadsinformatiebrief d.d. 26 augustus 2019 aan uw Raad gecommuniceerd. Meerjarig leiden de bezuinigingen vanuit de kadernota 2020 tot een voordeel ad. € 1.331.000. De grootste bezuinigingen worden behaald op de organisatie (ad. € 341.000), Mens en Samenleving (ad. € 514.000) en Openbare ruimte (ad. € 256.000). In de bijlage bij dit raadsvoorstel "Toelichting mutaties saldo" zijn de bezuinigingen verder toegelicht.

Naar de begroting 2020-2023 toe is bekeken welke bezuinigingen doorgevoerd kunnen worden en welke (nog) niet haalbaar zijn.
Vastgesteld is dat de bezuiniging op uitvoeringskosten SZMH ad. € 150.000 voor 2020 niet haalbaar zijn, gezien de korte doorlooptijd. Deze stelpost is derhalve uit de begroting gehaald maar dit betekent niet dat hieromtrent niets gebeurd. Het actiepunt blijft staan en eind 2019-begin 2020 wordt dit nader uitgewerkt. Een mogelijke bezuiniging hieromtrent wordt in 2020 in de P&C documenten verwerkt.
In de kadernota was eveneens een bezuiniging op de post Welzijn voorgesteld. Voor 2020 € 50.000 en meerjarig € 75.000. Deze is niet haalbaar en er is per saldo structureel een bezuiniging ad. € 25.000 ingeboekt. In de bijlage bij dit raadsvoorstel "Toelichting mutaties saldo" zijn op pagina 9 de bezuinigingen betreffende het Sociaal Domein verder toegelicht.

Ondanks deze inzet op de Verbonden Partij en de 3D's, is het toch nog mogelijk dat wij (achteraf) geconfronteerd worden met extra kosten.
Wij zullen u dan een aanvullend pakket van bezuinigingen moeten voorleggen of er wordt verzocht een beroep te doen op de Algemene Reserve, waarbij wij uw Raad om specifieke toestemming zullen vragen.
Zodra er, mede door de betere beheersing, onderuitputting ontstaat op deze budgetten zal dit bedrag via de resultaatbestemming terugvloeien in de Algemene Reserve.

Hoewel de discussie in het sociaal domein de laatste tijd veel over geld gaat, mag dat niet ten koste gaan van de aandacht voor goede ondersteuning van kwetsbare inwoners. Uitgangspunt is om al onze inwoners zo goed mogelijk mee te laten doen aan de samenleving, door te werken, onderwijs te volgen, vrijwilligerswerk te verrichten en naar elkaar om te zien. De gemeente zal hierin zo veel mogelijk blijven in ondersteunen.

Daarnaast zetten wij het komende jaar (meer) in op het versterken van de kwaliteit van de openbare ruimte, rekening houdend met de aanbevelingen uit het verdiepingsonderzoek van de provincie. We kiezen bewust voor lifestyle. Hierbij zien we grote samenhang tussen het stimuleren van positieve gezondheid, het versterken van het landschap en het investeren in de transitie van de landbouw en slow-toerisme. Naast aandacht voor klimaat en energie wordt, door de focus op voornoemde thema's, bijgedragen aan het verder tot uitdrukking brengen van onze Cittaslow-gedachte. Door het realiseren van (zorg)woningen in de diverse kernen wordt verder geïnvesteerd in de kwaliteit van leven binnen onze gemeente. Naast oprechte zorg voor onze inwoners, vormt kostenbeheersing in de jeugdzorg het komende jaar topprioriteit.

Vitaliteit van de gemeentelijke organisatie vindt dit college een groot goed. Hierin wordt, passende bij de opgaven en ambities van nu en de toekomst, nadrukkelijk in geïnvesteerd. Verbetering van de dienstverlening is in gang gezet en wordt gecontinueerd. Het middengebied, de euregio en lijn 50 vormen de inspiraties voor onze samenwerking.

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit
De begroting maakt onderdeel uit van de planning en controlcyclus. De begrotingsbehandeling is bij uitstek het moment om de kaders te stellen.

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording
Niet van toepassing

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost
Onderstaand is een financieel overzicht weergegeven van de saldi van de begroting 2020-2023. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de begroting zelf, het voorwoord en de presentatie op 7 oktober 2019.

Opbouw saldo begroting 2020-2023

Nr.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Boekwerk	Blz.
1	Saldo jaarschijf 2020 van begroting 2019 (pag.10 begr.2019)	19.548	28.555	640.681	640.681	Programmabegroting 2019-2022	10
1.1	Mutaties Burap 2-2018	20.900	15.000	59.200	59.200	Burap 2-2018 bijlage meerjarenraming	1
1.2	Mutaties Burap 1-2019 (incl. meicirculaire)	-1.298.309	-1.074.771	-1.966.808	-1.633.493	Burap 1-2019 bijlage meerjarenraming	2
1.3	**Saldo jaarschijf 2019 na wijziging**	**-1.257.861**	**-1.031.216**	**-1.266.927**	**-933.612**		
2	**Saldo jaarschijf 2019 na wijziging**	-1.257.861	-1.031.216	-1.266.927	-933.612		
2.1	Organisatie	-348.691	-222.238	494.656	340.783	Raadsinformatiebrief nav Kadernota 2020	9
2.2	Samenwerking	-172.742	-143.350	-198.561	-49.783	Raadsinformatiebrief nav Kadernota 2020	9
2.3	Mens en Samenleving	441.850	493.850	513.850	513.850	Raadsinformatiebrief nav Kadernota 2020	9
2.4	Openbare ruimte	381.446	382.872	271.397	256.397	Raadsinformatiebrief nav Kadernota 2020	9
2.5	Fysieke Leefomgeving	169.000	149.000	124.000	124.000	Raadsinformatiebrief nav Kadernota 2020	9
2.6	Overig	791.236	379.373	162.442	145.965	Raadsinformatiebrief nav Kadernota 2020	9
2	**Totale mutaties na Burap I-2019**	**1.262.099**	**1.039.507**	**1.367.784**	**1.331.212**		
3	**Saldo Kadernota na meicirculaire**	**4.238**	**8.291**	**100.857**	**397.600**		
		positief	***positief***	***positief***	***positief***		
4	Mutatie na Kadernota						
4.1	Taakstelling Sociaal Domein (SZMH + Welzijn niet haalbaar)	-175.000	-200.000	-200.000	-200.000	bijlage "Toelichting verdere bezuinigingen"	
4.2	Verdere bezuinigingen	194.640	194.640	194.640	194.640	bijlage "Toelichting verdere bezuinigingen"	
4.3	Belastingen	43.000	143.000	143.000	143.000	bijlage "Toelichting verdere bezuinigingen"	
4.4	WMO en Jeugdzorg	-240.000	-240.000	-125.000	-125.000	bijlage "Toelichting verdere bezuinigingen"	
4.5	Septembercirculaire	174.892	537.053	614.348	532.263	bijlage "Toelichting verdere bezuinigingen"	
4	**Saldo Begroting 2020-2023**	**1.770**	**442.984**	**727.845**	**942.503**		
		positief	***positief***	***positief***	***positief***		

De mutaties na de kadernota zijn in de bijlage “Toelichting verdere bezuinigingen” toegelicht.

Planning, uitvoering en evaluatie
Na vaststelling van de begroting wordt vóór 15 november 2019 een getekend exemplaar aangeleverd bij de provincie Limburg (conform artikel 191 gemeentewet). Daarna wordt de begroting intern bekendgemaakt via intranet en Key2Financiën (de financiële applicatie). Ook wordt een digitale versie van de begroting op de gemeentewebsite geplaatst, zodat eenieder er kennis van kan nemen.

Beeldvormende vergadering op 21-10-2019.
Oordeelsvormende vergadering op 5-11-2019.
Besluitvormende vergadering op 7-11-2019.

Communicatie
Na vaststelling via de gebruikelijke kanalen communiceren.

Maatschappelijke effecten
Niet van toepassing

Risico's
Verwerkt in de programmabegroting

Het college van Eijsden-Margraten
Waarnemend secretaris, De voorzitter,

Francois Kool Dieudonné Akkermans

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Beeldvormende en oordeelsvormende vergaderingen;

Besluit:
De Programmabegroting 2020-2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 7 november 2019.

De griffier,	De voorzitter,
Mr. Marc Verbeet	Dieudonné Akkermans